

Förklaring att Abisko östra station, Kiruna kommun, övergått till byggnadsminne enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m. m.

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 7 § kulturminneslagen (1988:950) att Abisko östra stationshus, Kiruna kommun, övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap nämnda lag.

Skyddsbestämmelser

Länsstyrelsen meddelar i enlighet med 3 kap 2 § kulturminneslagen följande skyddsbestämmelser för byggnadsminnet:

1. Stationsbyggnaden får inte rivras, vare sig i sin helhet eller delar därav.
2. Byggnadens exteriör får inte byggas om, byggas till eller på annat sätt förändras.
3. Äldre, bevarade interiörer får inte rivras.
4. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att dess kulturhistoriska värde bevaras. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.
5. Det till byggnadsminnet markerade skyddsområdet får inte förändras eller bebyggas så att byggnadsminnets utseende och karaktär förvanskas. Magasinslängorna är kulturhistoriskt värdefulla och får ändras bara om det är nödvändigt.

Övrigt

Om det finns särskilda skäl att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsbestämmelserna ska ansökan om tillstånd för detta inges till länsstyrelsen i Norrbottens län, som enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen får lämna tillstånd till ändringen.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar inför vård och underhåll av byggnaden och skyddsområdet.

Redogörelse för ärendet

Folke Zettervall var chefsarkitekt vid Statens Järnvägars arkitektkontor under den tid då en stor del av de svenska järnvägarna elektrifierades. Övergången från ångdrift till elektricitet medförde att en helt ny typ av husbyggnader, s.k. transformator- och omformarestationer måste uppföras utefter järnvägarna. Zettervall varierade de nya byggnadernas arkitektoniska gestaltning och gav dem ofta en lika omsorgsfull behandling som stationshusen. Abisko östra hör till en av de mest säregna, han sammanförde där stationshus och transformatorstation i en enda byggnad. Sådana hus uppfördes i Abisko, Vassijaure och Tometräsk.

Stationshuset är en massiv tegelbyggnad med monumentalt karaktär. Det understryks ytterligare av transformatorornet som är dominerande och massivt med brutet tälttak. De stora takytorna och de stadiga tegelmurarna ger en variation men också harmonisk samverkan av volymerna i byggnaden. Taken ansluter till murarna utan språng, vilket är ett vanligt drag i Zettervalls arkitektur. Fönstren varierar i flera olika former och storlekar, grupperade parvis eller ensamma.

Byggnaden har betydande kulturhistoriska värden som exempel på en mycket ovanlig byggnadstyp inom stationsarkitekturen där transformatorstationen sammanbyggs med stationshuset. Till detta kommer arkitektoniska kvalitéer i den exteriöra utformningen. Byggnaden åskådliggör också den teknikhistoriska utvecklingen längs den tidigt elektrifierade Malmбанan.

Stationshuset förklarades av regeringen som byggnadsminnesmärke den 21 augusti 1986. Det förvärvades från staten av Jernhusen AB 2004-01-01, varvid det övergick till att bli enskilt byggnadsminne enligt kulturminneslagen. Riksantikvarieämbete har under 2003, i samråd med länsstyrelsen och Jernhusen AB, utarbetat förslag till skyddsbestämmelser, vilka godtagits av Jernhusen AB den 11 mars 2003.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till länsrätten. I bilagan finns närmare upplysningar om hur man gör.

De som deltog i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av länsantikvarien Britta Wännström efter föredragning av antikvarien Agneta Engström. I den slutliga utformningen av beslutet har även chefsjuristen Gustav Bjelle deltagit.

Britta Wännström

Agneta Engström

Bilagor:

Situationsplan
Hur man överklagar

Kopia av beslut och bilagor till:

Jernhusen AB, Claes Schillerström, Box 520, 101 30 Stockholm
Banverket, Norra banregionen, Box 43, 971 02 Luleå
Kiruna kommun, Stadsarkitektkontoret, 981 85 Kiruna
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Norrbottens museum, Box 266, 971 08 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Box 5405, 114 84 Stockholm

Kiruna Sn, La
Julhasjärvi sn

Aarkivexemplar

DATUM 2005 04 25 BETECKNING 311-1693-2005
ERT DATUM ER BETECKNING

Kulturminnesenheten

Länsstyrelsen i Norrbottens län
Kulturmiljöenheten

971 86 LULEÅ

**Ang. Abisko Östra stationshus, Kiruna kommun,
Norrbottens län**

Riksantikvarieämbetet, RAÄ, meddelade 2004-02-22 att huvuddelen av stationshuset Abisko Östra övergått att bli byggnadsminne enligt KML. Fastighetsbildningen för stationsområdet är nu genomförd. RAÄ bifogar fastighetskarta från Lantmäterimyndigheten.

Beslut om skyddsbestämmelser samt förklaring enligt 3 kap. 7 § KML krävs. Förslag till skyddsbestämmelser med värdebeskrivning, motiv och historik bifogades skrivelsen 2004-03-22.

Mh
ah

Margareta Gavatin
Enhetschef

Jan Karlsson
l: e antikvarie

Bilaga:
Fastighetskarta

Kopia till:
Jernhusen AB

2005-04-25 beslöt *(Mh)*
skrivelse till län i BD-län
A.o. *(Mh)*

H:\STATIONER\MISSIV\MISSIV TILL LST BD 2004.DOC

efst
2005-04-27
Mh

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

NORRBOTTEN

311-1693-2005

Karta

2005

Ärende

Avstyckning från Jukkasjärvi bandel 100:1

(Abisko Ö)

Kiruna kommun

Disa Järnkämpää

Disa Järnkämpää

Förrättningslantmätare

Aktbilaga KA

Ärendenr: BD05444

Fastighetsrättslig beskrivning, aktbilaga BE.

Teckenförklaring:

	Traktgräns
	Fastighetsgräns
	Ny Fastighetsgräns
	Rättighet
12.34	Måttangivelse
BERGA 1:1	Fastighetsbeteckning
100:18	Ny Fastighetsbeteckning
	Ny Gränspunkt

Teknisk beskrivning:

Koordinatförteckning

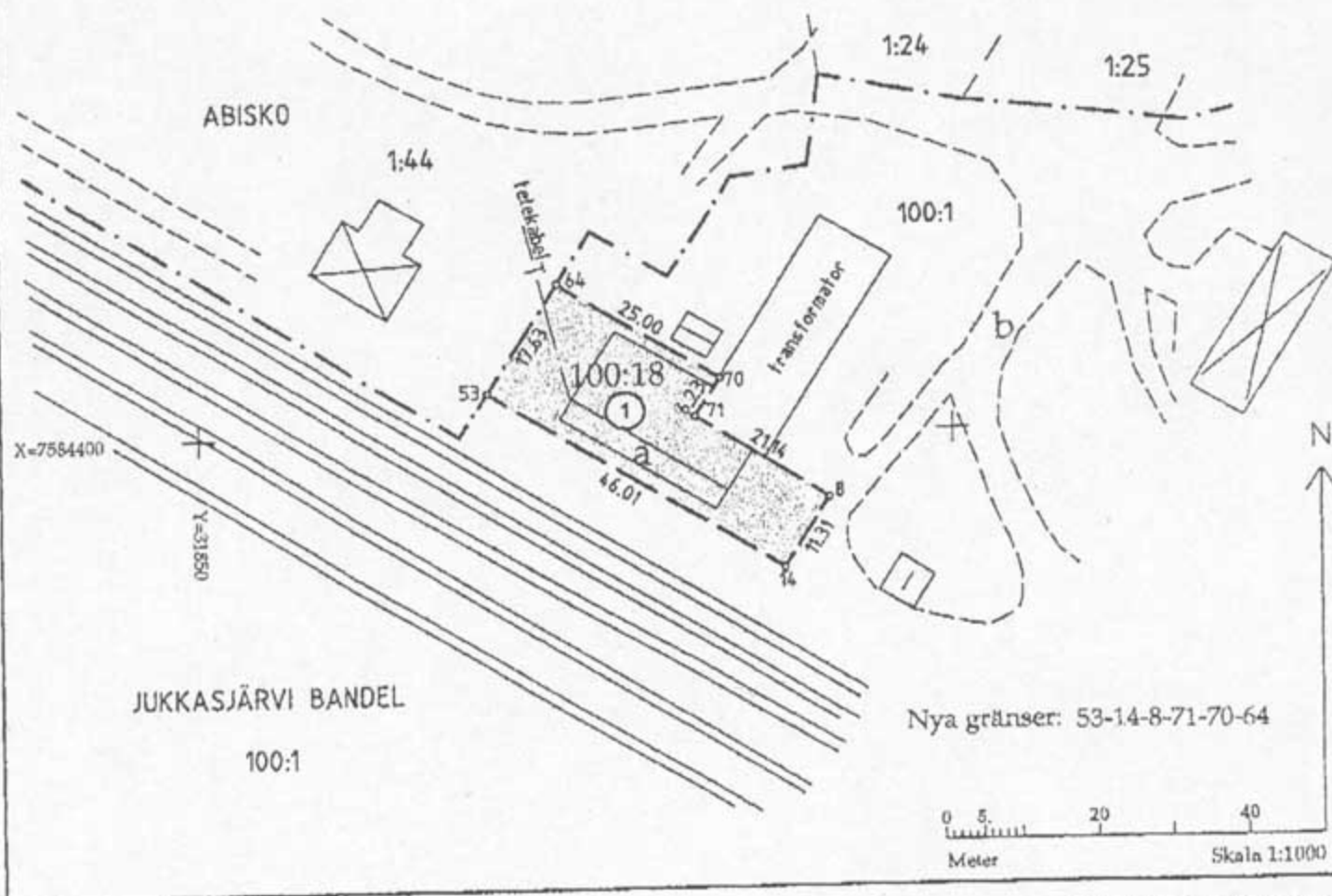
Pkt	X	Y	Markering
8	7584390.83	31933.60	Rör i mark, ny
14	7584381.26	31927.57	Rör i mark, ny
53	7584405.67	31888.57	Rör i mark, ny
64	7584420.58	31897.97	Rör i mark, ny
70	7584407.28	31919.14	Rör i mark, ny
71	7584402.09	31915.70	Omarkerad

Framställd genom: Nymätning

Koordinat kvalitet: Inre 25 mm, Yttre 25 mm

Koordinatsystem: RT 38 U GON 0.0 BD

Registerkarta: 80864

Akt 25-F2005/190

 Riksansikvarieämbetet
 Ink. 2005-09-01
 Dnr: .....

Rättnig av fastighetens traktnamn, vilket ska vara Jukkasjärvi bandel 100:18.

Agneta Engström

Agneta Engström

2015-09-02 beslut Kmk
 Kyrkan till KfK = BM-reg. A. / J